

Concert

Zaans Symfonie Orkest

*onder leiding van Coen van 't Hof
en*

Hermitage Koor

onder leiding van Sergé Latychev

met medewerking van

Merk Rijken, orgel

Juan Miguel Amador Martínez, klarinet

zondag 13 november 2005, 15.00 uur
Doopsgezinde Vermaning, Westzijde 80,
Zaandam

*Andante
presto*

M. Glinka:

Kamarinskaja

Fantasia on two Russian

Philip Czaplowski:

Ocean Greyness

(for solo bass clarinet)

A. Degtjarov:

Kerst Tropaar

D. Bortnjanski:

lawa ...Jedinorodnyj

V. Stepanov:

Alliloeja

A. Galatsin:

Cherubijnenhymne

N. Kedroff:

Otse nas.

Het "onze Vader"

A. Gretsjaninov:

Nynje otpoesjtsjaesji

P. Roekin:

Chwaliete iemja gosp

pauze:

A. Gretsjaninov

Liturgia Domestica

Antiphon I, Zegen, mijn ziel, de h

Antiphon II, Mijn ziel, zegen de h

*Einde van Liturgie: Geef ons uw
zegen*

A. Borodin:

Symfonie no. 3 (in a)

Moderato assai

Orkest piepjong is.

Het is namelijk opgericht in oktober 2003 en in die ruim twee jaar heeft het al veel bereikt. Het koor staat onder leiding van de Russische dirigent Sergé Latychev, bekend van veel andere koren die hij onder zijn hoede heeft. Hij wordt daarbij onder meer bijgestaan door een Russische zangpedagoge die de zangers de fijne kneepjes van de zangtechniek bijbrengt. Eén van koorleden, die het Russisch als moedertaal heeft, zorgt ervoor dat de uitspraak van de liedteksten in orde is.

De groep zangers telt nu 28 leden en bij eerdere optredens werd duidelijk dat de verschillende partijen goed met elkaar in balans zijn.

Het repertoire bestaat uit liturgische muziek volgens de Russisch orthodoxe traditie en volksliederen, die a capella gezongen worden. Naast losse liederen specialiseert het koor zich in complete koorwerken. Een voorbeeld daarvan is de mis Liturgia Domestica van A. Gretsjaninov, waarvan u na de pauze een aantal delen kunt horen. Het bijzondere hieraan is dat deze mis uitgevoerd wordt met orgel begeleiding. Andere koorwerken die het koor op repertoire heeft zijn onder andere van Dmitry Bortjansky, Serge Rachmaninov, Igor Strawinsky, Alexander Archangelsky, Georgy Sviridov en Alfred Schnittke.

In de relatief korte tijd van zijn bestaan heeft het koor dus al een flink repertoire opgebouwd.

Er is met succes meegewerkt aan een kerkdienst en er zijn twee concerten gegeven die goede recensies hebben opgeleverd.

Degene die meer wil weten over het koor, die overweegt mee te

accordeonles. Dri later begon hij me trompetstudie. Op tiende hield hij zi intensief met muz bezig. Eerst leerde op de Muziekscho accordeon, de pia de trompet te besp Daarna bezocht h

Muzieklyceum en tenslotte de beroemde Gness Muziekacademie. Daar volgde hij les in orkestkoördirectie. Aan deze opleidingsinstituten wa later zelf als docent verbonden. In diezelfde tijd hij dirigent van het Orenburg Kozakkenkoor. Begin jaren negentig kwam hij naar Nederland nam hij de directie van een aantal koren en muziekgezelschappen op zich. Van zijn hand verschenen vele publicaties over Russische accordeon- en koormuziek. Hij is bovendien ee virtuoos bespeler van de Russische knopaccord die bayan wordt genoemd.

stimuleerde in plaatselijke afdelingen de koorzang, promootte het muzikale onderricht en werkte daardoor mee aan de verhoging van de muzikale standaard van de steeds professioneler wordende symfonieorkesten. Sommige plaatselijke afdelingen stichtten muziekscholen; die in Amsterdam zelfs een eigen conservatorium. De Toonkunstafdeling voor Zaandam en omstreken werd eigenlijk pas laat opgericht en wel op 20 juni 1924, als koorvereniging. Het ZSO bestaat dus al ruim tachtig jaar. Wie de eerste dirigent was, is niet meer te vinden. Wel is bekend dat F.J. Sicking het koor leidde van 1933 tot eind jaren vijftig. Onder zijn leiding genoten de jaarlijkse uitvoeringe

organiseerde onder meer muziekfeesten, broek aan herenleden. De orkestafdeling bestaat nog steeds aanduiding 'Toonkunst' een aantal jaren geleden uit de naar Jammer is wel dat het aantal spelende leden gestaag vermindert veroorzaakt door een ontbreken van aanwas van een jongere

Een ander probleem is meer van financiële aard. De gemeente heeft aangekondigd dat de o zo noodzakelijke subsidie binnenkort zal worden stopgezet. Om de reguliere concertenreeks te kunnen voortzetten, zal het orkest in toenemende mate afhankelijk worden van de financiële ondersteuning van hen die de bevordering van de muziek in de Zaanstreek een warm hart toedragen.

van Bachs Matthäus Passion een bekendheid die tot buiten de Zaanstreek reikte.

Als aparte vereniging bestond sinds 1920 de Zaanse Orkestvereniging

verder op dat instrument bij Roger Bobo en Joseph Alessi in New York. Als solist verwierf hij een internationale reputatie in zowel het traditionele als het eigentijdse repertoire. Zo trad hij op met diverse orkesten en ensembles in de Verenigde Staten, Japan en

Korea. In oktober 1998 was Coen van 't Hof uitgenodigd als 'Emerging Artist' tijdens de Swiss Brass Week in het Zwitserse Leukerbad. Bij De Nederlandse Opera soleerde Coen in Alexander Kneiffel's *Alice in Wonderland*. In 2003 speelde hij de *Oraison Funèbre* van Hector Berlioz op het Valery Gergiev Festival In Rotterdam.

Sinds enkele jaren is Coen van 't Hof ook als dirigent zeer actief. Naast enkele gastdirecties aan het Koninklijk Conservatorium te Den Haag en bij Het ASKO-ensemble dirigeert hij nu een aantal ensembles, waaronder de Brassband Haarlem. Sinds september 2004 is hij als vaste dirigent verbonden aan het Zaans Symfonie Orkest. In die korte periode heeft hij het orkest uitstekend naar zijn hand weten te zetten en de onderscheidende leden heel wat geleerd. Misschien kunt u dat, als trouwe bezoeker, vanmiddag ook horen.

hij voornamelijk werkte, noemde hem wel de Milanese of Londe Bach. In zijn tijd was hij verreweg de beroemdste musicus uit de zeer uitgebreide Bach-familie. Zijn eerste muzieklessen kreeg hij van zijn vader. Zijn vanzelfsprekend, van zijn vader diens dood zette zijn halfbroer

Philip Emanuel de puntjes op de i. Onder zijn leiding ontwikkelde Johann Christian zich tot een van de beste klavierspelers van zijn tijd. Om die reden werd hij in 1763 nadat hij uit opportunistische overwegingen eerst kat geworden, benoemd tot organist in de Dom te Milaan. Daar componeerde hij vooral kerkmuziek en een enkele opus. Al twee jaar later verhuisde hij naar Londen. Daar werd hij klavierleraar van koningin Sophie Charlotte en haar kinderen. Zijn in 1763 als opus 1 uitgebrachte zes klavecimbelconcerten met als finale van het laatste concert variaties op het volkslied, zijn aan haar opgedragen. Samen met de grootmeester en componist Carl Friedrich Abel organiseerde hij in 1764 de zogenaamde Bach-Abel-concerten. Algemeen gezien die gezien als het begin van het openbare concertleven. Johann Christian was vooral een groot propagandist van het toen hoogstmoderne hamerklavier, beter bekend als de pianoforte. In april 1764 hoorde hij in het koninklijk paleis het kerkconcert van de achtjarige Wolfgang Amadeus Mozart op diens wereldreis. De familie Mozart heeft vervolgens tijdens zijn Londen-periode ook Johann Christian ontmoet. Met

de 18de eeuw. Hij schreef ook veel kamermuziek en een respectabel aantal van elf opera's.

Bloembinderij

Esprit

Wonen & Decoratie

Klaverweide 4
1511 XW Oostzaan

Tel: 075 - 684 5189   Fax: 075 - 684 8326

benaming Romantiek gekregen. Deze romantische stroming heeft ook Romantisme onberoerd gelaten. Gevoelens bijvoorbeeld degene (romantische) aanzet heeft gegeven (romantische) wel de Russisch-nationaal school wordt genoemd kenmerkt door veel a

voor volksverhalen en -liederen.

Zijn vroegste jeugd bracht hij door op het landgoed van Oostzaan. Dat was de omgeving waar hij zich het prettigst voelde. Hij kwam in aanraking met de folklore in aanraking. Dat gebeurde bij muziekuitvoeringen van het door zijn familie ingehuurd orkest. Dit stimuleerde hem pianolessen te gaan nemen en hij mee doorging toen hij voor zijn verdere scholing naar Petersburg verhuisde. Hij genoot er van het rijke cultureel waaraan hij in jeugdige overmoed graag een steentje wilde bijdragen. Aanvankelijk hield hij zich op amateuristische bezig met het componeren van typische jeugdwerken om van de kamermuziek. Dat veranderde toen hij tussen 1830 in Italië verbleef. Daar leerde hij de Italiaanse opera van kennen. In 1834 ging hij naar Berlijn, waar hij gedurende maanden harmonie en compositie studeerde.

Terug in Rusland vond hij aansluiting bij een kring rond rond Poesjkin. Naar het opgedane Italiaanse voorbeeld *Een leven voor de tsaar*, tegenwoordig naar de mannelijke hoofdrol *Ivan Soessanin* genoemd. De première in 1836

libretto van Poesjkin, oogstte beduidend minder succes. Dit ondanks het feit dat hij ook nu gretig gebruik maakte van allerlei Russische bronnen. Een beetje teleurgesteld over zijn haperende carrière reisde hij in 1844 naar Parijs, waar hij steun ondervond van Berlioz en Franz Liszt. Met name de kennismaking met het werk van Berlioz heeft sporen nagelaten in zijn eigen composities. Vervolgens ging hij naar Spanje, omdat zijn zwakke gezondheid hem noopte in warme streken te verblijven. In 1847 keerde hij naar Rusland terug. Hij overleed te Berlijn, waar hij zijn theoretische studies had hervat.

Glinka's werk is erg ongelijk van kwaliteit door de inconsistente stijl. Hij bleek niet in staat een geslaagde integratie tot stand te brengen van de West-Europese kunstmuziek (invloed van Donizetti en Berlioz) met de Russische volksmuziek. Daarnaast bleef hij sterk afhankelijk van externe stimulerende invloeden waardoor hij nauwelijks een persoonlijke stijl ontwikkelde. Desondanks was zijn werk, met name de opera *Roeslan en Loedmila*, voor volgende generaties van Russische componisten van grote betekenis. Dit vanwege het nationale bewustzijn dat eruit sprak en vanwege de variëteit in gewaagde compositietechnieken die zijn typisch Russische verbeeldingskracht opriep.

Exemplarisch is de variatietechniek waarbij de melodie in een steeds veranderende textuur intact blijft. Datzelfde stramien paste hij toe in de orkestfantasie *Kamarinskaja*. In dit in Warschau geschreven stuk verwerkte hij een paar bekende Slavische liederen. Vooral door de introductie van een nationale Russische componeerstijl is Glinka van grote waarde geweest voor de Russische muziek. Hij was de eerste die zich bewust en consequent

gelegenheid te stellen zich te presenteren. De eerste in deze reeks is de trombonist Frank K broer van Adriaan die een jaar geleden met het 2 Symfonie Orkest optrad. Over een jaar treedt een zestienjarige pianist op met het 23' pianoconcert Mozart. Dat mede, omdat 2006 het Mozartjaar is

Het orkest heeft plannen genoeg, maar het kamp tegelijkertijd met een groot probleem. Door het van een aantal belangrijke geldschieters, levert het een constante strijd in financieel opzicht het hoofd water te houden. In toenemende mate blijkt het te worden van uw bijdragen.

Met uw steun moet het toch mogelijk kunnen de klassieke muziek in de Zaanstreek te behouden?

Als **Vriend** van het orkest steunt u ons met € 50 per halfjaarlijks concert ontvangt u een gratis toegangskaartje. **Vaste Vriend** draagt per jaar €100 bij en zijn naam goedvinden, in het programmaboekje vermeld. Per 1 concert ontvangt een vaste vriend twee gratis toegangskaartjes. U kunt uw bijdrage storten op giro 1882242 van het Symfonie Orkest te Zaandam.

Uiteraard is het orkest bereid u nadere informatie te verstrekken over deze en andere mogelijkheden van u met 075 6211436 of met 075 6145602. Per schrift

Melbourne.

Philip begon uit eigen beweging en puur op gehoor al op zijn vierde piano te spelen. Zijn echte pianolessen vingen aan toen hij zevenspeelde. was. Tenslotte studeerde hij

compositie op het Melbourne Conservatorium, maar hij was niet tevreden met wat men hem daar voorschotelde. Hij had steeds het gevoel dat zijn leraren hem in de verkeerde richting duwden.

In arren moede werd hij toen maar pianist bij de Australian Ballet School. Van componeren kwam niet veel meer. Dat veranderde toen hij in contact kwam met Jeffrey Crellin, eerste hoboïst van het Melbourne Symphony Orchestra. Hij had al eens een van Czaplowski's stukken voor solo-hobo gespeeld. Nu stimuleerde hij hem het componeren weer op te vatten. Dit resulteerde in 1994 in een *Trio* voor fluit, hobo en cello. De eerste uitvoeringen warden een doorslaand success. Czaplowski kreeg er het gevoel door terug dat hij wel gelijk iets kon.

Vanaf dat moment verscheen een welhaast eindeloze stroom stukken. Onder deze het *Concerto for oboe and strings*, dat hij in 1997 schreef op verzoek van de al eerder genoemde Jeffrey Crellin.

Naast stukken voor hobo, meestal geschreven voor zijn vriend en ontdekker Crellin schreef hij ook muziek voor

Zen zegt hij daarover dat zijn Poolse achtergrond hem heeft gebracht zich te verdiepen in de muziek van Oec Europa en dan met name van Polen, de Baltische stat Rusland. Zijn muziek, waarin expressiviteit altijd de drijvende factor is, wordt over de hele wereld met veel

LOERAKKER
VIOOLBOUWERS SINDS 1936
Lid van de Nederlandse Groep van Vioolmakers
nieuwbouw - reparatie - restauratie
in- en verkoop van strijkinstrumenten
alle toebehoren - verhuur
Schagchelstraat 16 zw. 2011 HX Haarlem
Telefoon 023 - 532 28 37
geopend: dinsdag t/m vrijdag 12.00-17.00 zaterdag 10.00-16.00 uur

Uw geboorte, o Christus onze God, heeft aan de wereld het licht der kennis geschonken. Want de wijzen, die de sterren vereerden, hebben door een ster geleerd, U te aanbidden als de Zon der gerechtigheid en U te erkennen als de Opgang uit den hoge. Heer, ere zij U.

Slawa ..... Jedinorodnyj Synje van D. Bortnjanski

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen. Eniggeboren Zoon en Woord van God. Gij, die onsterfelijk zijt en die U verwaardigd hebt voor onze verlossing het vlees uit de heilige moeder van God en altijd maagd Maria aan te nemen. Die zonder te veranderen mens geworden en gekruisigd zijt, Christus God. Door de dood hebt Gij overwonnen en als één van de heilige Drievuldigheid wordt Gij verheerlijkt tezamen met de Vader en de heilige Geest. Verlos ons.

Alliloeja van V. Stepanov (Wordt gezongen na de lezing van Apostel Paulus)

Cherubijnenhymne van A. Galatsin

Wij die de Cherubijnen geheimnisvol verzinnebeelden en de levenschenkende Drievuldigheid het driemaal heilig toezingen, laat ons ter zijde stellen alle aardse zorgen. Om de koning van het heelal te ontvangen, onzichtbaar begeleid door engelenscharen.
Alleluja.

voor het oog aller volkeren. Licht tot openbaring voor c

Chwaliete iemja gospodne van P. Roekin

Prijst de naam van de Heer!
Prijst, dienaren, de Heer, Alleluja.
Gezegend zij de Heer in Sion,
Hij die te Jeruzalem woont, Alleluja
Belijdt de Heer, want Hij is goed,
Want tot in eeuwigheid is Zijn genade, Alleluja
Belijdt de God des hemels,
Want tot in eeuwigheid is Zijn genade, Alleluja

Na de pauze:

Drie delen uit **Liturgia Domestica** van A. Gretsjar
Met orgel.

Antiphon I, Zegen, mijn ziel, de Heer, Gezegend zijt Heer

Antiphon II, Mijn ziel, zegen de heer.

Einde van Liturgie: Geef ons uw zegen. En de wen: vele jaren.

Aan slot van concert: **Mnogaja leta** van D. Bortnja

...wettige zoon van een echte Georgische prins en een arm meisje dat bij hem in dienst was. Doordat zijn moeder later trouwde met een gepensioneerde dokter en naar Sint-Petersburg verhuisde, kon zij hem toch een goede opleiding geven. Hij studeerde vanaf zijn zeventiende geneeskunde. Na het afronden van deze studie ging hij naar Duitsland waar hij van 1859 tot 1862 scheikunde studeerde. In zijn vrije tijd absorbeerde hij de muzikale invloed van de groten van die tijd: Schumann, Mendelssohn en Chopin. Terug in Rusland ontwikkelde hij zich tot wetenschappelijk onderzoeker. Van 1864 tot zijn dood in

1887 was hij hoogleraar in de scheikunde. Hij gaf les en deed onderzoek bij de militaire academie in Sint-Peterburg. Hij was een echte workaholic die zich onder meer inzette voor de toelating van vrouwen tot de universiteit in het algemeen en de studie geneeskunde in het bijzonder. Zijn laboratorium was korte tijd de enige plaats waar vrouwen zich aan een medicijnenstudie konden wijden. Tot tsaar Alexander de Derde dit experiment verbod.

Muziek was altijd al zijn hobby geweest en wat hij van dat onderwerp wist, had hij voornamelijk zichzelf geleerd. Sinds zijn kinderjaren speelde hij fluit, piano en

instanties gesteunde officiële conservatorium. Deze nationalistisch ingestelde groep verzette zich tegen de invloed op de Russische muziek. Waar andere componisten zoals Tchaikovsky en Rimsky-Korsakov hun inspiratie zochten in de Russische volksmuziek, zocht Borodin het ook in de voorstellingen van Russische landschappen en geschiedenis. Voor zijn opera Prins Igor schreef hij bijvoorbeeld zelf het libretto dat gebaseerd is op een oud Russisch heldendicht. Met zijn muziek probeerde hij niet zijn eigen allerindividueelste emoties te verwerken, maar hij streefde ernaar muziek te schrijven die de Russen zou aanspreken. Als hij gebruik maakte van Russische volksliederen, dan verwerkte hij elementen van liederelementen op diverse gebieden tot een nieuwe, eigen compositie. Kenmerkend voor zijn muziek is dat hij haar regelmatig met een Chi-geslacht overgoot. Mede dankzij de propaganda die Liszt voor zijn muziek maakte, werd Borodins muziek in Europa veel meer gewaardeerd dan in Rusland. Zeer bekend werd zijn Steppenschets uit Centraal-Azië (1880). In deze symfonische schets verklankt Borodin de vreedzame confrontatie van de Russische en Aziatische cultuur, naar het voorbeeld van de symfonische gedichten van Liszt. Hij wisselt er voortdurend stukken af van een bekend Russisch lied af met een Aziatisch. Aan het eind

Borodin componeerde voorts kamermuziek (strijksextet, 1860; pianokwintet, 1862; twee strijkkwartetten, resp. 1879 en 1881) en orkestwerken, waaronder drie symfonieën. Omdat hij overdag wat anders te doen had, moest het componeren in de gestolen uurtjes gebeuren. Dat betekende dat het maken van met name die symfonieën veel tijd in beslag nam. Over zijn eerste deed hij vijf jaar, van 1862 tot 1867; zijn tweede kostte hem zelfs zeven jaar. Aan zijn derde werkte hij al vijf jaar, toen hij in 1887 plotseling overleed. Tijdens een officiële ontvangst kreeg hij een fatale beroerte. Op basis van een reeks aantekeningen en van wat hij op de piano gehoord had, heeft Alexander Glazunov de twee nog niet helemaal voltooide delen afgerond.

De derde symfonie van Borodin hanteert in het tweede deel veel wisselende ritmes en voortekenwisselingen. Dit deel was oorspronkelijk bedoeld als strijkkwartet. Het Trio uit dit tweede deel is een quasi volkslied dat hij oorspronkelijk in Prins Igor had willen verwerken.

**SIEM DE
BORDER**
tweewielerspecialist

Stalknecht, Peter Krul, Agnes Leguit-Ingenuhoe, Roeland

Tweede viool: Ellis Verreyt-Couteaux, Klaaske Mulder-v
Ton Roling, Marja Sinkeldam-Kramer

Altviool: Brigitte Baas-Brinkman

Cello: Jeannine Groenheiden-van der Vegt, Miep Lodder-
José Muller, Herman Tromp

Fluit: Adri Boon, Jacco Verburgt

Hobo: Nelly Jongh, Anita Driessen-Dikkeschey

Klarinet: Juan Miguel Amador Martínez

Fagot: Adri Lodder, Fred van Draanen

Hoorn: Peter Andrea, , Tim Knol

Als gasten speelden mee: Mirella Priskanon, tweede viool
Bakker-Steketee, altviool, Ton Olsthoorn, altviool, Hanni
Parreira, cello, Claire MacFarlane, contrabas, Ingrid Heng
klarinet en Leida Zandstra, pauken.